

Vergaderjaar 2021–2022

26 234

Vergaderingen interim- Committee en Development Committee

Nr. 269

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 juni 2022

Hierbij informeer ik u, mede namens de Minister van Financiën, over de voorjaarsvergadering van de Wereldbank Groep («de Bank»), in het bijzonder de bijeenkomst van het *Development Committee* (DC) op 22 april 2022. Zoals aangegeven in de brief aan uw Kamer met de inzet voor de voorjaarsvergadering¹, stonden op de agenda van het DC twee onderwerpen: (1) digitalisering en ontwikkeling en (2) schulden in relatie tot macro-economische stabiliteit en ontwikkeling. Een groot deel van de aandacht ging echter uit naar de Russische invasie in Oekraïne en de impact daarvan op de mondiale economie, onder meer bij een rondetafel-bijeenkomst over Oekraïne waaraan ik deelnam.

Het verslag gaat daarnaast in op de gesprekken over fragiliteit en de bijeenkomsten m.b.t. Afghanistan en de *Global Financing Facility for Women, Children and Adolescents* (GFF) die *en marge* van de Voorjaarsvergadering plaatsvonden. Het DC sloot dit keer af zonder communiqué, omdat geen overeenstemming kon worden bereikt over de bewoording van de Russische invasie in Oekraïne. Bijgesloten vindt u de schriftelijke verklaring van de Nederlandse Kiesgroep² en mijn interventie tijdens het DC³.

1. Digitalisering en ontwikkeling

Verschillende landen benadrukten het belang van digitalisering voor het leveren en verbeteren van diensten op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg, alsmede het belang van inclusie en de specifieke aandacht voor toegang tot digitale diensten voor vrouwen, ouderen en

¹ Kamerstuk 26 234, nr. 264.

² <https://www.devcommittee.org/sites/dc/files/download/Statements/2022-04/DCS2022-0017-Netherlands.pdf>.

³ <https://www.government.nl/documents/speeches/2022/05/20/speech-liesje-schreinemacher-world-bank-group>.

kwetsbare groepen. Onder verwijzing naar de actualiteit van de hoge aantallen vluchtelingen uit Oekraïne noemde de Bank specifiek de rol van digitalisering bij de ontwikkeling van «*social protection systems*» voor vluchtelingen. Veel landen wezen op de noodzaak van het dichten van de digitale kloof en wezen daarbij op het gebrek aan toegang tot elektriciteit in veel landen, een basisvoorwaarde voor noodzakelijke digitalisering. De Wereldbankonderdelen voor private-sectorontwikkeling (*International Finance Corporation* – IFC) en voor investeringsgaranties (*Multilateral Investment Guarantee Agency* – MIGA) kunnen een belangrijke rol spelen bij de financiering van investeringen in digitale infrastructuur. Voorop stond het belang van een veilige, open en inclusieve toegang tot het internet en de prioriteit voor cyber-veiligheid, alsmede de rol van de Bank bij het mobiliseren van financiering hiervoor.

2. Schulden in relatie tot macro-economische stabiliteit en ontwikkeling

Het belang van schuldtransparantie en -management, evenals dat van deelname van private crediteuren aan het *Common Framework for Debt Treatments beyond the Debt Service Suspension Initiative (DSSI)* werd door veel landen benadrukt. Het *Common Framework* is het raamwerk dat moet voorzien in efficiënte en gecoördineerde herstructurering van schuldenbehandeling van kwetsbare landen. Landen vonden het ook belangrijk dat voortgang met de implementatie van het *Common Framework* wordt geboekt, om duurzame oplossingen voor de schuldproblematiek te kunnen bieden. Daarbij wezen zij op de rol die de Bank en het IMF hierbij kunnen spelen, zoals op het gebied van transparantie en capaciteitsopbouw. President Malpass van de Bank en *Managing Director* Georgieva van het IMF onderschreven de urgentie van een snelle uitvoering van het *Common Framework*.

Vanuit enkele landen kwam de oproep om niet alleen aan de lage-inkomenslanden aandacht te besteden, maar ook aan de middeninkomenslanden, die immers ook hard getroffen zijn door de COVID-19-pandemie en de impact van de oorlog in Oekraïne ondergaan.

3. Gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne

De Wereldbank verwacht een krimp van de Oekraïense economie met 45,1% en 11,2% voor die van Rusland⁴. Veel landen wezen op de impact van de oorlog in Oekraïne op de landen in de regio en arme landen elders in de wereld. Zij noemden daarbij specifiek het effect van hogere brandstof-, voedsel- en kunstmestprijzen op de economieën van deze landen. President Malpass van de Bank gaf aan dat de Bank een analyse maakt van de wereldwijde gevolgen en impact van de oorlog, en een crisisaanpak voor de komende 15 maanden voorbereidt.

Tijdens het *Development Committee* veroordeelden de meeste sprekers de Russische invasie van Oekraïne en heeft Nederland zich aangesloten bij verschillende andere landen die de vergadering verlieten tijdens de interventie van Rusland. Ook bij bijeenkomsten van G20 en van het *International Monetary and Financial Committee* verlieten gouverneurs de zaal toen Rusland het woord nam.

Voorafgaand aan het *Development Committee* was een ministeriële rondetafelbijeenkomst voor steun aan Oekraïne bijeengeroepen door de Oekraïense regering en de Bank. Ongeveer 30 landen, waaronder

⁴ <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/04/10/russian-invasion-to-shrink-ukraine-economy-by-45-percent-this-year>.

Nederland, namen deel aan deze bijeenkomst die gericht was op het bespreken van financiële behoeften van Oekraïne als gevolg van de Russische invasie en op het doen van toezeggingen voor financieel-economische steun aan Oekraïne. In zijn openingstoespraak per videoverbinding benadrukte president Zelensky dat de Oekraïense overheid alleen kan blijven functioneren met steun van de internationale gemeenschap. De bijeenkomst resulteerde in een bedrag van rond 2 miljard dollar aan committeringen voor extra begrotingssteun via de Bank en het IMF. Dit bedrag komt bovenop het eerder door de Bank gecommitteerde bedrag van 3 miljard dollar aan begrotingssteun voor Oekraïne.

4. Fragiliteit

Voorafgaand aan het *Development Committee* vond een ministeriële bijeenkomst plaats over het onderwerp *Remaining Engaged in Fragility, Conflict and Violence* (FCV). De afgelopen jaren is een wereldwijde toename te zien van conflicten, zowel in intensiteit als in geografische reikwijdte. De bijeenkomst ging over de vraag hoe de Bank in de huidige context van toenemende volatiliteit en verslechterende omstandigheden in fragiele landen operationeel en effectief kan blijven. De Bank bepleitte betrokkenheid van de instelling in FCV-landen en een proactieve voorbereiding op een toename van fragiliteit, conflict en geweld, ook als gevolg van de wereldwijde impact van de Russische invasie van Oekraïne. Algemeen bestond overeenstemming over de achterliggende oorzaken van de toename in fragiliteit en conflict naast de oorlog in Oekraïne: klimaatverandering, wereldwijde schuldenproblematiek, voedsel-onzekerheid. In mijn interventie heb ik aangegeven sterk voorstander te zijn van actieve, intensieve en blijvende betrokkenheid van de Bank en daarbij als prioriteiten onder meer genoemd de focus op vrouwen en jongeren, samenwerking met de VN en andere partners, en aandacht voor klimaat, hervorming van de justitiële sector, en voor *Mental Health and Psychosocial Support*.

5. Afghanistan

De voornaamste donoren van het *Afghanistan Reconstruction Trust Fund* (ARTF) bespraken tijdens een rondetafelbijeenkomst de modaliteiten voor verdere hulpverlening door de internationale gemeenschap. De machts-overname door de Taliban stelt de internationale gemeenschap voor humanitaire en financieel-economische uitdagingen. De discussie ging onder meer over de overgang van humanitaire hulp naar een meer structurele aanpak, het zekerstellen van toegang van meisjes en vrouwen tot onderwijs en herstel van het bancaire systeem om economische activiteiten mogelijk te maken.

Algemeen was de constatering dat de de facto autoriteiten van Afghanistan op hun daden moeten worden beoordeeld, niet op hun toezeggingen. Nederland gaf aan activiteiten in de vier prioriteitsgebieden (onderwijs, gezondheidszorg, voedselzekerheid, *livelihoods*) te kunnen steunen, mits aan de gestelde voorwaarden (zoals inclusieve toegang) wordt voldaan. Nederland gaf ook aan dat *empowerment* van vrouwen en meisjes bij verdere hulpverlening voorop moet staan.

6. Global Financing Facility for Women, Children and Adolescents

Nederland was vertegenwoordigd op een bijeenkomst die het einde markeerde van de campagne «*Reclaim the gains, for women and girls*», georganiseerd door de *Global Financing Facility for Women, Children and Adolescents* (GFF). Met deze campagne is 500 miljoen dollar gemobiliseerd. De paneldiscussie belichtte hoe COVID-19 essentiële gezondheids-

diensten heeft beïnvloed, met de grootste impact voor vrouwen en kinderen, en de rol die GFF en partners spelen om de verlening van deze diensten vorm te kunnen blijven geven.

Nederland benadrukte met klem de noodzaak van investeringen in veerkrachtige primaire gezondheidssystemen, zodat deze diensten voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) voor vrouwen en meisjes voortgezet kunnen worden, juist ook in tijden van crisis. SRGR-diensten zijn essentieel voor vrouwen omdat toegang tot SRGR hun positie verbetert en op die manier de zorg voor henzelf en hun kinderen verbetert.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher